

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของครู
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ความการรับรู้ของตนเอง
ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า โดยศึกษาเอกสาร วารสาร บทความ หนังสือ
ผลงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อทราบถึง ความสำคัญของปัญหา คำนิยาม และผลการวิจัยต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนของครูประถมศึกษา

ขั้นที่ 2 การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นครูประจำการอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาจากภาคต่าง ๆ
ทั่วประเทศ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random
Sampling) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 แบ่งประชากรเป็น 4 กลุ่มโดยใช้เกณฑ์การแบ่งตามภาคภูมิศาสตร์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ภาคเหนือ 15 จังหวัด ภาคกลาง 27 จังหวัด
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 จังหวัด และภาคใต้ 14 จังหวัด

2.2 สุ่มตัวอย่างจังหวัดจากภาคต่าง ๆ จำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนจังหวัดใน
ภาคนั้น ๆ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก ได้จังหวัดในภาคเหนือ 3 จังหวัด
ภาคกลาง 5 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จังหวัด ภาคใต้ 3 จังหวัด รวม
14 จังหวัด (ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรตามตารางของ Yamane 1970 อ้างถึงใน
ประคอง กรรณสูต 2528: 336)

2.3 สุ่มตัวอย่างอำเภอในจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้จากข้อ 2.2 จำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนอำเภอในจังหวัดนั้น ๆ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีจับฉลาก ได้ 28 อำเภอ

2.4 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนในอำเภอที่ได้จากข้อ 2.3 จำนวนร้อยละ 20 ของโรงเรียนทั้งหมดในอำเภอนั้น ๆ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับฉลากได้ 190 โรงเรียน แล้วใช้จำนวนครูจากโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 20 ของครูทั้งหมดในโรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมด 659 คน (ดูรายชื่อโรงเรียนในภาคผนวก)

ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นตามการรับรู้ของตนเองของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งมีรายละเอียดและลำดับขั้นการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร หนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระเบียบและข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยครูระเบียบประเพณีครู พุทธศักราช 2526

3.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้ จัดเป็นหมวดหมู่ แล้วนำมากำหนดเป็นพฤติกรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านหน้าที่การงาน 25 ข้อ ด้านส่วนตัว 27 ข้อ และด้านสังคม 20 ข้อ รวม 72 ข้อ

3.3 สร้างเครื่องมือคือแบบสอบถามฉบับชั่วคราวขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4 ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรง ความถูกต้อง เหมาะสมและการครอบคลุมจรรยาบรรณครบถ้วน โดยยึดระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยครูระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526 เป็นหลัก

3.5 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแล้วไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับข้อ เสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้ง

3.6 ได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบจำนวน 9 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับพฤติกรรมของครู โดยให้เลือกตอบ 1 คำตอบ คือ ปฏิบัติหรือไม่ได้ปฏิบัติ ในส่วนที่ตอบว่าปฏิบัติ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับคือ ปฏิบัติมาก ปานกลาง และน้อย ในส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ ผู้ตอบจะต้องตอบถึงสาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติลงในช่องสาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติด้วย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ ปลายเปิดทุก ๆ รายการพฤติกรรม มีจำนวนรายการพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ก. ด้านหน้าที่การงาน	จำนวน 27 ข้อ
ข. ด้านส่วนตัว	จำนวน 20 ข้อ
ค. ด้านสังคม	จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามรายการพฤติกรรม ในส่วนที่ 1 ให้มากขึ้น

ขั้นที่ 4 ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

4.1 ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงหัวหน้าสถานศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร โดยผู้วิจัยนำไปด้วยตนเอง พร้อมกับแบบสอบถาม ส่วนหนึ่งและส่งไปรษณีย์พร้อมกับแบบสอบถามอีกส่วนหนึ่ง

4.2 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยแจกให้ครูที่เป็นตัวอย่างประชากรทำทั้งหมดมีจำนวน 665 ฉบับ ได้รับคืน 573 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.16 และผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบสอบถามที่ผู้ตอบ ตอบไม่สมบูรณ์ออก 35 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยได้ 538 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.90

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของค่าตอบเป็นค่าคะแนนดังนี้

ปฏิบัติมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

5.3 นำค่าคะแนนที่ได้จากการคำนวณแปลความหมาย โดยกำหนดค่าเฉลี่ยและแปลความดังนี้

2.51 - 3.00	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
1.00 - 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย

5.4 เสนอข้อมูลตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความ ในรูปตารางประกอบความเรียง

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ และสาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติโดยหาความถี่ และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละพฤติกรรม และนำเสนอสาเหตุที่ไม่ได้ปฏิบัติจากการตอบแบบปลายเปิด มาวิเคราะห์โดยเรียงลำดับความถี่ของสาเหตุ แล้วเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

5.6 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมครูให้ปฏิบัติตามรายการในสำนที่ 1 ให้มากขึ้น โดย จัดรวบรวมเป็นหมวดหมู่ แล้วเสนอในรูปความเรียง

ขั้นที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัย สรุปผลการวิจัยจากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ได้ และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่อยู่ในระดับที่น่าสนใจ มาอภิปรายผล และเสนอข้อเสนอนแนะสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ และสำหรับผู้สนใจจะวิจัยครั้งต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย